

Voorzitter,

Het goede voor de Drentse samenleving. Niet alleen voor de komende verkiezingstermijn, maar voor de lange termijn. Dat is waar wij als ChristenUnie Drenthe naar streven. Het gaat om keuzes en beslissingen waar de samenleving nu, maar ook later iets aan heeft.

Dit was in het verkiezingsprogramma voor de Statenverkiezingen 2015 onze stip op de horizon waar wij naar toe wilden werken. En dat is nog steeds onze drijfveer.

We zitten nu halverwege de bestuursperiode. Een mooi moment om terug te blikken op wat er al bereikt is, en vooruit te blikken naar de uitdagingen die wij nog zien.

Het waren roerige twee jaren op bestuurlijk vlak. Het vertrek van Ard van der Tuuk als gedeputeerde en Jacques Tichelaar als CdK zitten ons nog vers in het geheugen. Ook het Incas3 debacle en de miljoenenverliezen bij de WMD zullen we niet zomaar vergeten. En het telkens oppoppende eurochamp-dossier draagt niet bij aan een goed beeld van de provincie.

Wij moeten als provinciale overheid steeds het goede voorbeeld blijven geven als het gaat om het goede doen voor de Drentse samenleving. We zien ook dat er nog wel wat moet gebeuren als het gaat om de relatie tussen overheid en inwoners. Een deel van de Drenten lijkt zich af te keren van de overheid. Dit vindt de ChristenUnie een zorgelijke ontwikkeling. Wij geloven dat iedereen er bij hoort. Wij willen inwoners van Drenthe het vertrouwen geven dat zij er toe doen. We vinden het belangrijk dat de overheid connectie blijft zoeken met deze burgers. Dit is met name een kans voor gemeenten maar we kunnen dat in de provincie steunen. En dat begint bij ons eigen handelen: dat moet integer en transparant zijn en in dienst van de Drentse samenleving. Het is daarom een goede zaak dat het eurochamp-dossier wordt opgepakt. Ook de manier waarop we nu mét inwoners en maatschappelijke organisaties zoeken naar een nieuwe commissaris is een goed voorbeeld. De nieuwe omgevingswet biedt ook kansen om meer samen op te trekken met inwoners. We horen graag of het college die kansen ook ziet.

Mijn fractie hoopt dat de tweede helft van deze bestuursperiode er een is van oogsten: want laten we niet vergeten dat er heel veel in gang gezet in de eerste helft: Er wordt flink geïnvesteerd in onze provincie, als het gaat om energietransitie, asbestsanering, breedband, cultuur, bijvoorbeeld rond de unesco werelderfgoed-nominatie, vierkant voor werk, het herstructureringsfonds en het binnenstadsfonds, het trendbureau en rond verduurzaming van de landbouw. Mooi ook dat het monumentenfonds weer is aangevuld! Een compliment voor de ambities en daadkracht van dit college!

Wel moeten we er om denken dat we de kleinere projecten, met vaak ook een grote maatschappelijke impact, ook oppakken. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de motie sociaal ondernemen die we bij de vorige voorjaarsnota hebben ingediend, en de Duitslandagenda. Een gebrek aan ambtelijke capaciteit mag niet de reden zijn voor stagnatie. En ook als het gaat om onze inzet om het langer thuis wonen van ouderen te ondersteunen, kan er nog wel een tandje bij. Daarom dient mijn fractie op dit punt ook een motie in, waarmee we hopen dat er in samenwerking met gemeenten en inwoners met volle kracht gewerkt kan worden aan levensloopbestendige woningen. Ook als het gaat om breedband moet de vaart er in blijven en steunen we het college op dit punt door het mee indienen van de motie breedband. experimenten in het openbaar vervoer, mist mijn fractie nog wel een beetje de creativiteit. Wij dagen het college ook uit om met innovatieve ideeën te komen dan wel processen om dat te faciliteren als het gaat om het openbaar vervoer, een belangrijk middel immers om voorzieningen bereikbaar te houden.

Er wordt momenteel hard gewerkt aan een nieuw kabinet en een nieuw regeerakkoord. Een akkoord dat ook invloed heeft op Drenthe. Wij willen op drie punten, die we samen met de Rijksoverheid moeten oppakken ons extra inzetten voor het goede voor de Drentse samenleving: Krimp, gaswinning en veiligheid. De vergrijzing neemt toe in onze provincie, en we zien de steden groeien en de dorpen krimpen. Wij vinden dan ook dat Oost-Drenthe nu eindelijk ook de officiële krimpstatus moet krijgen. We zijn dan ook blij met de bevestiging in de commissievergadering van gedeputeerde Jumelet dat het college zich hier vol voor gaat inzetten. Wat ons betreft wordt er alvast een flink bedrag in de begroting van 2018 voor co-financiering gereserveerd, want het moet nu toch een keer lukken!

De afgelopen twee jaar hebben de mijnbouwactiviteiten in onze provincie hier verschillende malen op de agenda gestaan. We hebben aardbevingen gehad in Emmen en in Zuidlaren, rond de gasopslag in Langelo zijn schademeldingen, en ook na de aardbevingen in Emmen en Zuidlaren zijn er schademeldingen, waarbij nog steeds geen schade erkend wordt door de NAM. En er wordt in meer kleine velden gas gewonnen, bijvoorbeeld in Wapse, en in het veld Westerveld, o.a. bij Assen-Zuid. Er gaat nog veel mis in de communicatie en in de processen die gevolgd worden, bijvoorbeeld rond schade-afhandeling. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat we als provincie staan voor onze inwoners, die vaak tegen grote organisaties moeten vechten. Wij zijn ook als provinciale overheid een schild voor de zwakken. Graag horen we van het college of ze dit met ons eens is, en welke rol ze hierin voor zichzelf ziet.

De ChristenUnie vindt in ieder geval dat als we op termijn af willen van de gaswinning in onze provincie, we daar ook zelf een goede rol in moeten spreken door in te zetten op een transitie naar duurzame energiebronnen. Dat hoort ook bij een goede zorg voor Gods schepping. Daar is dit college al goed mee bezig, maar het kan ons niet ambitieus genoeg. Drenthe bungelt bijvoorbeeld onderaan het lijstje als het gaat om het aantal elektrische auto's. Ziet het college nog kansen op dit

gebied, nu de actieradius van de elektrische auto's steeds groter wordt? Is onze infrastructuur hier op voorbereid bijvoorbeeld als het gaat om het aantal laadpalen in onze provincie?

Dan veiligheid: in december publiceerde de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur een rapport genaamd 'Ondermijning ondermijnt'. De exacte definitie van het begrip ondermijning is moeilijk in een zin samen te vatten, maar grofweg betekent het de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Het is een maatschappelijk probleem. Praktijkvoorbeelden zijn er genoeg: De buurman die wiet verbouwt op zijn zolder waardoor brand kan ontstaan, mensenhandelaren die hun slachtoffers dwingen tot prostitutie, maar ook overlastgevende hangjongeren op een pleintje die ervoor zorgen dat omwonenden geen aangifte durven te doen, of een ambtenaar die onder druk wordt gezet om een vergunning af te geven. Ondermijnende criminaliteit raakt ons allemaal en doet wat met de samenleving, al merken we dat nu nog niet altijd. Een van de conclusies van de NSOB is dat ondermijning een groot risico vormt: het is een realiteit die op plaatsen vindbaar, voelbaar en aanwijsbaar is.

En dat dit ook Drenthe niet voorbij gaat hebben we heel recent gezien rond de bedreigingen aan het adres van de loco-burgemeester van Emmen, die in het buitenland moest onderduiken. Een schande dat dit moest. Laat het een wake-up call zijn, want er gebeurt nog veel meer in onze mooie provincie, waarbij de criminaliteit telkens meer aan de oppervlakte verschijnt. Het goede doen voor de samenleving betekent ook dat we vechten tegen het kwade. Kijk naar alle wietkwekerijen die opgerold worden, en de vele witwaswinkels, zoals kapperszaken en massagesalons waar nooit iemand komt in onze provincie. Of denk aan onze boeren die met drones willen controleren of er geen hennep tussen hun mais wordt geteeld. En dan heb ik het nog niet over alle drugsafval dat in onze prachtige natuur wordt gevonden. Het gevoel van urgentie moet omhoog, ook bij ons als Staten wat de ChristenUnie betreft. Dat begint bij het krijgen van meer inzicht in het probleem. De ChristenUnie stelt dan ook voor om in overleg met de CDK een Statenontmoeting te organiseren over ondermijning in Drenthe, zodat we meer gevoel krijgen bij wat er speelt. Als het gaat om criminaliteit in het buitengebied denkt mijn fractie dat wellicht een keurmerk voor een veilig buitengebied van toegevoegde waarde zijn. Wij zullen ons daar als fractie de komende tijd verder in verdiepen en komen hier mogelijk op terug in deze Staten.

De afgelopen twee jaar heeft de ChristenUnie-fractie vanuit christelijk-sociale uitgangspunten politiek actief willen zijn, met een betrokken Statenfractie. We zijn dankbaar voor het werk dat we mogen doen en willen dat we ook de komende twee jaar voortzetten. Met een open Bijbel het goede voor de álle Drenten zoeken. Daar verbinden we ons persoonlijk aan.

Ik sluit af door het college Gods zegen toe te wensen bij het uitwerken de plannen.

Moties: